

סיכום: אפקט שלושת הפארקים

יאיר גרינברגר

המחקר אפיין שלוש אוכלוסיות שהראו דפוסי ביקור שונים מאוד, שמעידים שרמת הנדיב מתפקדת למעשה בשלושה מישורים/פונקציות:

- 1. אטרקציה תיירותית לאומית** אליה נגשים מהכניסה הראשית מבקרים מרחבי הארץ בהרכבים שונים והביקור מתמקד בשבילים העיקריים ובגני הזכרון.
מגוון, אי היכרות, פיזור מרחבי, נשארים על השבילים, תדירות נמוכה
- 2. פארק אזורי** אליו ניגשים מבקרים מהסביבה הקרובה בעלי הכרות מסויימת בהרכבים המבוססים על ילדים והפעילות בו מתרכזת במעיין וכוללת גם הרבה מפגשים חברתיים. בקיצור, איפה שקובעים ימי הולדת.
קבוצות + ילדים, ביקור ניח, טווח ביניים מרחבי, תדירות בינונית, מפגש חברתי
- 3. החצר האחורית** של תושבי זכרון והסביבה, בו הם מקיימים פעילויות כמו רכיבה על אופניים, ריצות, טיולים עם כלבים וטיולי שבת משפחתיים.
תדירות גבוהה, ביקור קצר, היכרות מעמיקה, קיצורים ולא על שבילים, מקומיים, זוגות+ בודדים, אופניים

ממצאים נוספים

- מבקרים חוזרים פחות ממוקדים בגני הזכרון – הולכים לאחזזה יותר מלמעין
- קבוצות עם ילדים (כוללות מס' משפחות) – טיילו יותר במערב הפארק
- משפחות קטנות - גנים ומעיין
- דרום הפארק-רק לבעלי היכרות מוקדמת
- השלמת המסלול האדום הארוך-רק בקבוצות ללא ילדים או קבוצות של ילדים. לא משפחות
- לא יחס תחליפי בין גנים ופארק, אבל בגדול תלוי במיקום הכניסה
- ניתן לראות שתי השפעות מרכזיות על דפוסי הפעילות של המבקרים בכניסה הראשית – ידע ויכולות פיזיות. בעוד ידע פועל להעתיק את הפעילות למוקדים חדשים ואף לפזר אותה, יכולות פיזיות פועלות למקד את הפעילות.

מהו סדר הביקור? האם הגנים מהווים "מנה ראשונה" או "קינוח"?

- 1.** באורט וברחוב השיטה – הביקור בגנים חייב להיות באמצע הביקור וניתן לראות שהקרבה היחסית של הגנים לאורט מובילה לשיא פעילות בגנים מוקדם יותר.
- 2.** כניסה ראשית – ניתן לראות שהפעילות בגנים הנה כמעט קבועה ומתחילה ומסתיימת לאחר הפעילות בפארק הטבע, לכן גני הזכרון משמשים גם לתחילת הביקור וגם לסימו.

לסיכומו של עניין: גני הזכרון הנם בעלי יחסים מורכבים עם פארק הטבע. ברמת ההחלטה הבינארית נראה שפעילות בגנים באה על חשבון פעילות בפארק, אך מי שכבר החליט לבקר בשניהם לא יושפע מבחינת הזמן. הצורך לגשת לגנים והזמן שהם דורשים משפיע על היכולת להקצות זמן לביקור בפארק ולכן ההתפלגויות משתנות, גם מבחינה עתית וגם מבחינה מרחבית.

שביעות רצון:

יותר זמן בפארק הטבע-יותר מרוצים!

כאשר מסתכלים על מה אנשים היו רוצים לראות משופר בפארק, ניתן לראות שבגדול המצב הוא שוב טוב ורוב האנשים מרוצים מאוד.

ניתן לזהות כמה בעיות עיקריות – העומס המורגש בעיקר בחנייה ובכניסה, מבקרים עם ילדים שמרגישים שיש צורך בשיפור, ומשתמשים יחודיים (רוכבי אופניים ואחרים) המרגישים שצרכיהם אינם נענים.

מה אנשים אהבו ברמת הנדיב?

בעיקר את ההקשרים הסביבתיים (יופי ושקט), כאשר גם רמת השירות ותחושת הצפיפות בולטים.

נראה שההנאה מהקשרים אלו קשורה באופן הדוק גם לרמת הצפיפות שנחווה ולרמת השירות (מתקנים או צוות) – התשתית משפיעה על התפיסה.

עד כמה אנשים בטוחים בדרך שלהם? בגדול, נראה שמאוד, פרט לחלק המבודד של שביל הנשרים. יתכן שהדבר מסביר את רמת שביעות הרצון מהמתקנים.

הקטע הזה במחקר נשאר ברמת הפיילוט פחות או יותר, בשל קשיים טכניים. עם זאת, ההצלחה שהייתה בשני ימי דגימה והנתונים האיכותיים המתקבלים מראים שלשיטה יש פוטנציאל להצליח ברגע שיתגברו על קשיים אלו.

- הידע על הפעילות האנושית ברמת הנדיב היה מוגבל טרם המחקר.
- באמצעות שימוש בשיטות איתור מתקדמות נחשפו מספר דפוסים מעניינים של פעילות:
  - אפקט "שלושת הפארקים" ו"המגרש הביתי".
  - השפעות של ידע ומגבלות פיזיות על פעילות.
  - אפקטים של תחלופה והשלמה בין גני הזכרון ופארק הטבע.
  - הקשר בין שביעות רצון והערכה מילולית לדפוס המרחבי.
- הניהול של הפארק צריך להתחשב בנוכחות של אוכלוסיות מגוונות הדורשות שירותים באופן דפרנציאלי.
- בעוד הפעילות מושפעת ממרכיבים שאינם בשליטת ממשק הניהול, ניתן להשפיע עליהם בצורה עקיפה – הנגשה פיזית והעברת מידע.
- השפעה על מידת הפעילות בגני הזכרון תוביל לשינויים בפעילות בפארק הטבע, וההפך. יש להתחשב בכך בימי פעילות מיוחדת.
- בעוד רמת שביעות הרצון היא גבוהה, ישנן אינדיקציות שהיא תלויה בדפוס המרחבי של הביקור.
- ניסיון לאפיין את ההשפעות הרגעיות על שביעות רצון זו לא צלח מעבר לשלב הפיילוט בשל קשיים טכניים.
- ישנו מקום לאיפיון ברור יותר של היחס בין הפעילות לחוויית הביקור.